

GENERELLE BEMÆRKNINGER

Budgettet for 2023-2026 i Kalundborg Kommune er vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 5. oktober 2022. Hovedtallene i det vedtagne budget er vist i tabellen nedenfor:

Hovedoversigt

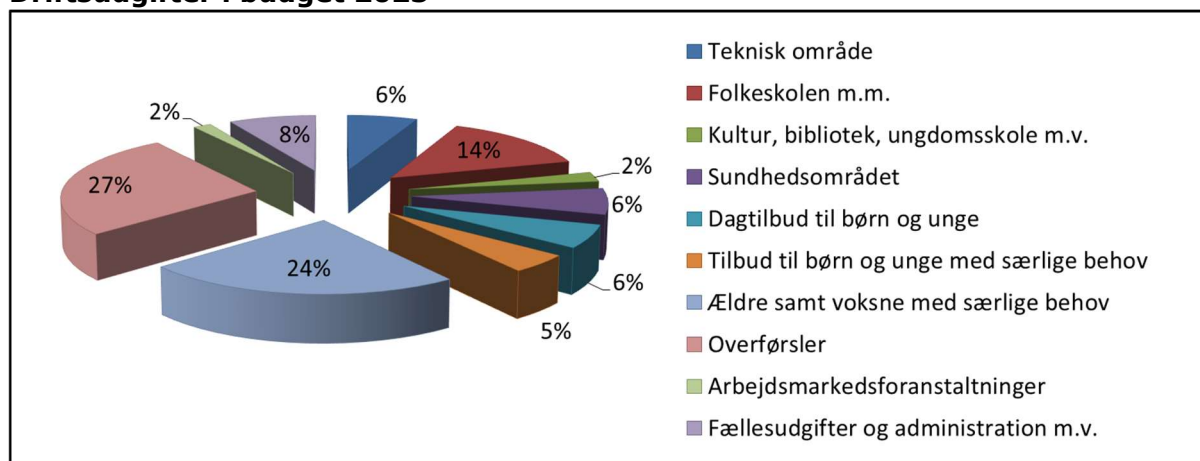
Udgifter (+) / Indtægter (-) I 1.000 kr.	2023	2024	2025	2026
Driftsudgifter (netto)	3.599.311	3.595.385	3.597.333	3.597.193
Anlæg	153.142	163.566	163.577	163.477
Pris- og lønregulering	0	112.027	227.645	347.166
Renter	-2.071	-2.739	-2.721	-2.741
Finansforskydninger	22.250	-138.348	250	250
Afdrag på lån	53.262	22.030	13.824	13.977
Udgifter i alt	3.825.894	3.751.921	3.999.908	4.119.322
Optagne lån	0	0	0	0
Tilskud og udligning	-1.183.316	-1.191.283	-1.247.173	-1.255.503
Skatter	-2.574.105	-2.669.391	-2.746.389	-2.827.101
Finansiering	-3.757.421	-3.860.673	-3.993.562	-4.082.604
Forbrug af likvide aktiver*	68.473	-108.752	6.346	36.718

*Minus betyder forøgelse af likvide aktiver.

Driftsbudgettet

Der er i det netop vedtagne budget planlagt driftsudgifter for ca. 3,6 mia. kr. Det er dels udgifter til daginstitutioner, skoler, voksne med særlige behov, ældreområdet m.v., dels udgifter til en række forsørgelsesydelse som kontanthjælp, sygedagpenge og pensioner. Fordelingen af udgifterne på de forskellige områder er vist i diagrammet nedenfor:

Driftsudgifter i budget 2023

Derudover er der følgende væsentligste observationer ift. budget 2023:

Kalundborg Kommune er godt økonomisk polstret, grundet en meget positiv udvikling i erhvervslivet samt på uddannelses- og forskningsområdet. Samtidig har vi været bevidste om, at en sikker økonomistyring er grundlaget for fortsat udvikling.

I budget 2023 er servicerammen udnyttet fuldt ud. Aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2023 giver Kalundborg Kommune mulighed for at løfte serviceudgifterne med 11 mio. kr.

Dette beløb er dog slet ikke nok til at rumme de udfordringer Kalundborg Kommune står overfor og hvor der er behov for driftsudvidelser. Derfor er der fundet reduktioner i budgettet, så der stadig kan leveres den samme service til borgerne.

Der bliver stadig flere og flere ældre og handicappede borgere, samt børn- og unge med særlige behov. Der er derfor bevilliget 23,1 mio. kr. til voksen/specialområdet, 13,0 mio. kr. til ældre- og sundhedsområdet samt godt 3,4 mio. kr. ekstra til inklusionscentre og specialinstitutioner.

Derudover er der i budget 2023, jf. budgetaftalen for 2022, afsat ekstra 2,8 mio. kr. til indfasning af minimumsnormeringer allerede fra 2023.

Budgetreduktionerne er hovedsageligt fundet på det administrative område, holde flere virtuelle møder, spare på kørsel samt skrue ned for gadebelysning m.v.

I budgetperioden vil der været et samlet anlægsniveauet på ca. 644 mio. kr. og der afdrages ca. 103 mio. kr. på kommunens gæld.

Personskatten fastsættes, i lighed med 2022, til 24,2 pct.

Service (velfærd)

Budgetterne løftes på en række fagområder i forhold til det administrative budget. Af de største løft af budgettet kan nævnes:

- Det demografiske pres på voksenspecialområdet fortsætter. Derfor øges budgetterne med 23,1 mio. kr., så det sikres, at der i 2023 fortsat kan leveres det godkendte serviceniveau. Derudover nulstilles områdets økonomi fra årsskiftet, så det store oparbejdede underskud i 2022 ikke skal tilbagebetales.
- Det demografiske pres på ældre- og sundhedsområdet fortsætter i takt med, at der bliver flere og flere ældre. Ældre- og Sundhedsområdet tildeles 13,0 mio. kr. for at sikre, at det eksisterende serviceniveau kan fastholdes.

Bemærkninger, oversigter og beløb vedrørende de enkelte budgetændringer på driften samt nye eller ændrede anlægsaktiviteter kan ses sidst i de generelle bemærkninger under afsnittet "Uddybende bemærkninger".

Anlægsbudgettet

På anlægsområdet afsættes midler til en række forskellige formål. Af nye tiltag kan nævnes:

- Der er afsat 14 mio. kr. til en ny runde af "få-det-fikset", hvor byerne i kommunen efter størrelse, får et budget til eget brug.
- Der er etableret en pulje på ekstra 70 mio. kr. over de næste fire år til ekstraordinær vedligeholdelse og reovering af velfærdsbygninger.
- Den store p-plads i Bredgade i Kalundborg trænger til en reovering. Det samme gør Centertorvet i Svebølle. Der er afsat hhv. 10 mio. kr. og 7 mio. kr. til disse formål.
- Til udvikling af havneområdet i Havnsø afsættes i 2025 en pulje på 10 mio. kr. Derudover afsættes der yderligere 8 mio. kr. i 2025 til Havnepark i Kalundborg, da der kommer til at mangle finansiering, hvis kulturhuset skal kunne bygges.
- Der er afsat 60 mio. kr. til etablering af en svømmehal i Gørlev på arealet kommunen har erhvervet ved den gamle sukkerfabrik.
- Der er afsat 12 mio. kr. til kunstgræsbaner med nyt lysanlæg i Høng og Hvidebæk.
- Der er afsat 20 mio. kr. til etablering af et springcenter ved Høng Kultur- og bevægelsespark.
- Der mangler indendørsfaciliteter til større kulturarrangementer i Kalundborg by. Der afsættes 0,3 mio. kr. til undersøgelse af formålet. Samtidig reserveres der 10 mio. kr. i 2025 til investeringen.

Investeringsoversigt 2023-2026

Hele 1.000 kr.	2023	2024	2025	2026
Ny anlægspolitik (råderum)	5.000	27.000	13.000	22.000
Vedligeholdelse af ejendomme	12.369	12.369	12.369	12.369
Pulje til udvikling og effektivisering.	4.934	4.934	4.934	4.934
Koordinerende arbejder forsyninger	2.475	2.475	2.475	2.475
Brovedligeholdelse	2.362	2.362	2.362	2.362
Trafiksikkerhedsplan	6.186	6.186	6.186	6.186
Pulje til landsbyfornyelse	1.936	1.936	1.936	1.936
Pulje til landsbyfornyelse	-1.119	-1.119	-1.119	-1.119
Vejafvanding	1.177	1.177	1.177	1.177
Vedligeholdelse af havne	5.845	5.845	5.845	5.845
Klimatilpasning	1.168	1.168	1.168	1.168
Ombygning af Gl. Vesthavn	14.291			
Køb og salg af grunde og bygninger.	5.523	5.523	5.523	5.523
Køb og salg af grunde og bygninger.	-5.523	-5.523	-5.523	-5.523
Asfalt/belægninger landområder	11.948	11.948	11.948	11.948
Asfalt/belægninger byområder	8.116	8.116	8.116	8.116
Cykelsti, Drøsselbjerg-Kirke Helsingø	1.592			
Cykelsti, Havnsø-Føllenslev	4.255			
Cykelsti Uby-Slagelse Landevej	5.213	10.474	5.000	
Pakhus, Bynær Havnepark	10.660	10.615		
Nyt plejecenter i syd	15.936			
Færdiggørelse af kystbeskyttelsesprojekt Sejerø	1.300			
Erhvervelse af areal - Børnehuset Engen	200			
Om- og tilbygning Madservice	1.900			
Kultur- og Bevægelsespark Høng	800			
Opgradering af atletikstadion i Munkesøen			6.100	
Svebølle Boldklub og Idrætsforening - Lysanlæg	518			
Renoveringspulje til forsamlingshuse	400			
Kunstgræsbane med nyt lysanlæg i Høng	6.000			
Springcenter i Kultur- og bevægelsespark Høng		10.000	10.000	
Svømmehal i Gørlev		5.000	10.000	45.000
Renovering af offentlig P-plads i Bredgade		10.000		
Udvikling af havneområdet i Havnsø			10.000	
Kunstgræsbane med nyt lysanlæg ved Hvidebæk-hallen	6.000			
Ekstraordinær vedligeholdelse og renovering af velfærdsbygninger	5.000	10.000	25.000	30.000
FÅ-DET-FIKSET 2.0	3.500	3.500	3.500	3.500
Kystsikring og asfaltering af Reersøstien		5.000		
Reersøhuset	3.000			
Kunsthøj	250	250	250	250
Havnepark			8.000	
Centertorvet, Svebølle		7.000		
Undersøgelse hal 1 Kalundborg til kulturelle formål	300			
Reservation hal 1 Kalundborg til kulturelle formål			10.000	
Outdoor Munkesøen	300			
Udskiftning af maskiner m.v. i Madservice	1.000	1.000		
Udskiftning af inventar m.v. i Tandplejen	1.000	1.000		
Gadelys	1.500			
Registrering af natur	500			
Robusthedspulje	5.330	5.330	5.330	5.330
Investeringsudgifter i alt	153.142	163.566	163.577	163.477

Indtægter

Skatteoplysninger m.v.

Kommunalbestyrelsen vedtog at anvende det statsgaranterede udskrivningsgrundlag som udgangspunkt for budgettering af indkomstskatterne - både i budgetåret 2023 og i overslagsårene 2024 til 2026. Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag er beregnet på grundlag af indkomster for 2020 opgjort i maj 2022. Disse indkomster er reguleret for ændringer i skattereglerne.

Personskatteprocenten blev fastsat til 24,2%. Den samlede skattepligtige indkomst i 2023 er beregnet til 8.919,8 mio. kr. og med en skatteprocent på 24,2 betyder det, at der i indkomstskat er indregnet 2.158,6 mio. kr.

Indtægt i 1.000 kr. i årets priser	R 2021	B 2022	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Forskuksbeløb	-2.009.969	-2.052.975	-2.158.587	-2.227.429	-2.304.428	-2.385.139

Grundskyldspromillen på ejendomme blev vedtaget uændret på 34,0 promille, og for landbrugsejendomme er grundskyldspromillen ligeledes uændret 7,2 promille.

Samlet budgetteres med en indtægt fra ejendomsskatterne på 266,2 mio. kr. og i anden skat på fast ejendom m.v. er der budgetlagt med en indtægt på 0,4 mio. kr.

Samlet udgør det følgende provenu:

Indtægt i 1.000 kr. i årets priser	R 2021	FR 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
	-263.481	-261.040	-266.655	-266.655	-266.655	-266.655

* Forventede indtægter jfr. dispositionsregnskab pr. 30.11.2022.

I skat af dødsboer er der i 2023 budgetlagt med indtægter på 1,0 mio. kr. og i 2024-2026 med 0,3 mio. kr.

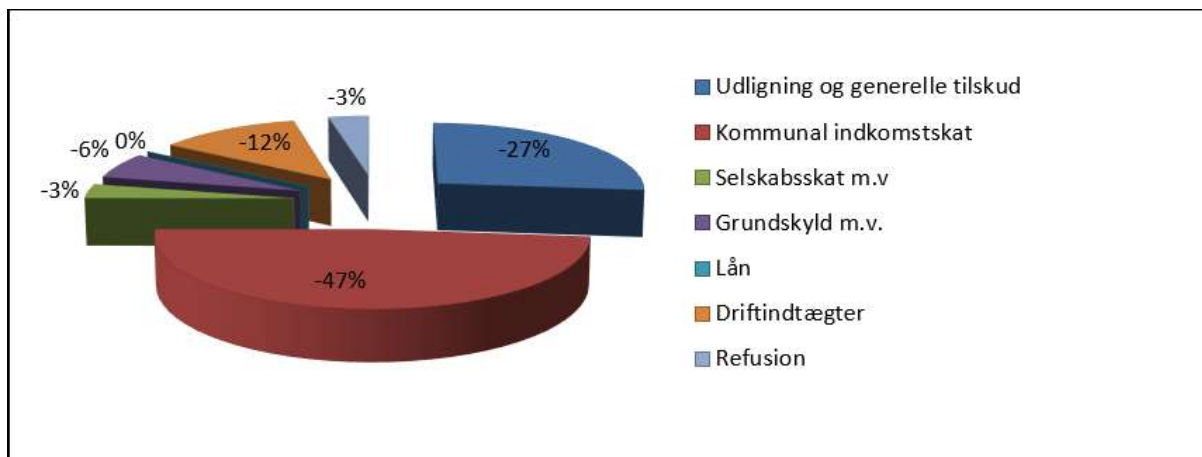
Selskabsskatten for 2023 er opgjort på baggrund af selskabernes regnskab tre år tidligere og er endelig. I budgetperioden forventes følgende selskabsskatter:

Indtægt i 1.000 kr. i årets priser	R 2021	B 2022	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Selskabsskat	-172.855	-211.463	-147.890	-175.000	-175.000	-175.000

Øvrige indtægter

Ud over skat har kommunen indtægter fra udligning, generelle tilskud og refusioner. Desuden er der indtægter fra brugerbetaling på enkelte områder, f.eks. forældrebetaling i kommunens daginstitutioner. Fordelingen af kommunens indtægter er vist i diagrammet nedenfor.

Indtægter budget 2023

Pris- og lønfremskrivning

Udgangspunktet for budgetlægningen vedr. driftsbudget for 2023 var budgetoverslag for 2023 fra budgetlægningen for 2022. Alle driftsbeløb er fremskrevet med KL's fremskrivningsprocenter, som blev udmeldt i juni måned 2022. Disse indeholder mindre efterreguleringer i forhold til tidligere skøn for pris- og lønudviklingen fra 2020 til 2022 samt forventet pris- og lønudvikling fra 2022 til 2023 og i overslagsårene.

Lønbudgetterne er samlet set fremskrevet med 2,74% fra 2022 til 2023, med 3,60% fra 2023 til 2024 og med 3,60% i overslagsårene 2025-2026. Varer og tjenesteydelser m.v. forventes at stige med gennemsnitligt 1,86% i alle budgetårene. Løn og priser i alt forventes at stige med gennemsnitligt 2,5% fra 2022 til 2023, 3,1% fra 2023 til 2024 og med 3,1% i overslagsårene 2025-2026.

Jf. U6 i budgetaftalen er der vedtaget en reduktion, i alt 8,3 mio. kr., ved justering af prisfremskrivningen. Madservice, Medborgerhuset samt områder med kontrakter er dog friholdt. Af tekniske årsager er denne reduktion ikke udmøntet ved at ændre pris- og lønfremskrivningen, men ved at beløbet er fordelt i forhold til den efterfølgende *faktisk beregnede* effekt.

Anlæg er fremskrevet med 1,7% i alle budgetårene.

En samlet oversigt over de enkelte fremskrivninger fremgår på siden prisfremskrivning.

De økonomiske målsætninger

Der er besluttet følgende målsætninger for den økonomiske politik:

- Et overskud af ordinær drift på mindst 160 mio. kr.
- Et gennemsnitligt årligt anlægsbudget på 170 mio. kr. brutto. Dog 160 mio. kr. i 2023
- En gennemsnitlig kassebeholdning på 100-150 mio. kr.

Aftale om kommunernes økonomi for 2023

Regeringen og KL indgik 8. juni 2022 aftale om kommunernes samlede økonomi for 2023 med følgende økonomiske hovedelementer:

- Løft af servicerammen på 1,25 mia. kr. på grund af den demografiske udvikling.
- Ramme til investeringer på 18,5 mia. kr., som bidrager til at frigøre kapacitet i bygge- og anlægssektoren, så udrulningen af fjernvarme understøttes. Heraf gives et tilskud på 1 mia. kr. i 2023 til grønne investeringer. Kommunernes likviditetsfinansiering udgør 1 mia. kr.
- Der er på nuværende tidspunkt ikke givet kompensation for 2023 som følge af krigen i Ukraine. Af økonomiaftalen fremgår det, at situationen følges tæt og der vil blive fuldt op på nettomerudgifterne for 2022, når der er større klarhed over situationen.

Ud over de aftalte sanktioner i forhold til kommunernes budgetter er der en ordning, som indebærer, at hvis de kommunale serviceudgifter for kommunerne under ét overskrider budgettet, nedsættes kommunernes samlede bloktilskud tilsvarende i det følgende år.

Overholdelse af aftalens punkter omkring serviceudgifter, anlægsramme og skatteloft afhænger som nævnt ikke alene af Kalundborg Kommunes egne udgifter og skatteprocent, men kommunernes *samlede* udgifter og skattefastsættelse. Der er på denne baggrund afsat en pulje på 20 mio. kr. årligt i Kalundborg Kommunes budget til imødegåelse af eventuelle økonomiske sanktioner.

Serviceudgifter

Rammen for serviceudgifterne er aftalt for kommunerne under ét. KL har imidlertid beregnet en "teknisk fordeling af servicerammen", hvoraf Kalundborg Kommunes andel udgør 2.413,0 mio. kr. Dette er dog excl. det aftalte løft på 1,25 mia. kr. samlet for kommunerne. Når dette fordeles efter bloktilskudsnøglen, udgør Kalundborg Kommunes andel heraf yderligere 11,2 mio. kr. Det samlede måltal for Kalundborg Kommunes serviceudgifter ved budgetlægningen var således 2.424,2 mio. kr.

Kalundborg Kommunes budgetterede serviceudgifter i budget 2023 opgøres således jf. den aftalte definition (hele 1.000 kr.):

Samlede nettodriftsudgifter hovedkonto 0-6	3.599.311
- Brugerfinansierede områder	1.128
- Aktivitetsbaseret medfinansiering af sundhedsvæsenet	212.548
- Ældreboliger	-6.251
- Indtægter fra den centrale refusionsordning	-27.082
- Overførsler (inkl. forsikrede ledige)	994.756
Serviceudgifter	<u>2.424.212</u>

Anlægsramme

Aftalen om anlægsloft omfatter de såkaldte "skattefinansierede bruttoanlægsudgifter", defineret som bruttoanlægsudgifterne på hovedkonto 0 og 2-6 (altså eksklusive hovedkonto 1, som omfatter forsyningsvirksomheder m.v.) fratrukket anlæg vedrørende ældreboliger. Det vil sige, at eventuelle indtægter, eksempelvis fra salg af grunde og bygninger og indtægter fra fonde m.v., ingen indvirkning har på, om kommunerne holder anlægsloftet.

KL har udarbejdet en vejledende bruttoanlægsramme på baggrund af anlægsbudget pr. indbygger i perioden 2013-2021. Kalundborg Kommunes andel udgør 127,5 mio. kr. Hvis man anvender samme fordelingsnøgle, som anvendes i forbindelse med fordelingen af bloktilskuddet, udgør Kalundborg Kommunes andel af den samlede bruttoanlægsramme 166,3 mio. kr. Det bemærkes, at aftalen gælder de samlede budgetterede bruttoanlægsudgifter for alle kommunerne.

De skattefinansierede bruttoanlægsudgifter i budget 2023 udgør 159,8 mio. kr.

Bevillingsniveau

Kommunalbestyrelsen skal hvert år ved budgetvedtagelsen træffe beslutning om bevillingsniveauet. I budget 2023 er bevillingsniveauet fortsat uændret på udvalgsniveau. Det indebærer, at der på driftsområdet vil være i alt 6 nettobevillinger.

På anlægsområdet er bevillingsniveauet én bevilling pr. projekt/pulje. Anlægsbevilling gives først, når projektet igangsættes.

Hensigtserklæringer

Ved budgetvedtagelsen blev besluttet følgende hensigtserklæringer (tekst fra budgetaftalen):

- H1** Der anvendes det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i 2023.
- H2** Personskatteprocenten fastsættes uændret til 24,2 pct. og grundskyldspromillen fastsættes uændret til 34,0.
- H3** De økonomiske mål:
- Et overskud af ordinær drift på mindst 160 mio. kr.
  - Et gennemsnitligt årligt anlægsbudget på 170 mio. kr. brutto. Dog 160 mio. kr. i 2023
  - En gennemsnitlig kassebeholdning på 100-150 mio. kr.

Bufferpuljen på 20,0 mio. kr. er afsat til sikring af en fortsat stabilitet og et uændret serviceniveau på velfærdsområderne.

H4 ***Samling af administrationen på Holbækvej***

Der arbejdes videre med planerne for en samling af den kommunale administration på Holbækvej. Planerne justeres løbende ift. det forventede antal medarbejdere samt overdragelse af de kommunale bygninger i centrum til boligformål mv.

H5 ***Bedre udnyttelse af indkøbsaftaler og e-handel***

Alle kommunale institutioner og forvaltninger gøres opmærksomme på det store potentiale, der findes ved bedre brug af indkøbsaftaler og e-handel. Mulighederne er beskrevet i forslag 08.06 i råderumskataloget. Der indarbejdes ikke en besparelse i budgetterne, men der opfordres til at frigøre økonomi, der frit kan anvendes til andre mere borgerrettede formål.

H6 ***Intern afbureaukratisering***

I lighed med den proces, der blev gennemført i 2018 og 2019, ønskes en ny runde intern afbureaukratisering i hele den kommunale organisation. Initiativet er beskrevet i råderumskataloget pkt. 08.07. Der indarbejdes ikke en besparelse i budgetterne, og provenuet ved afbureaukratiseringen kan frit anvendes til mere borgerrettede formål.

H7 ***Gæld Voksen/handicap***

Det oparbejdede merforbrug på voksen/handicapområdet nulstilles ifm. overførselssagen i foråret 2023.

H8 *Gæld ifm. ibrugtagningen af Hyldens Kvarter*

Det oparbejdede merforbrug ifm. ibrugtagningen af Hyldens Kvarter nulstilles ifm. overførselssagen i foråret 2023.

H9 *Finanslovsinitiativer*

Såfremt der udover den forventede bevilling på dagtilbuds- og skoleområdet i den kommende finanslovsaftale tilgår finanslovsmidler til kommunen, fordeles disse efter aftale mellem forligskredsens parter.

H10 *Forslag til nye tiltag – tidlig indsats for børn*

Til planseminaret i foråret 2023 ønskes et katalog med forslag til en tidlig forebyggende indsats for børn og familier, der skal kunne reducere behovet for senere mere indgribende foranstaltninger. Der er allerede i budget 2023 afsat en pulje på 0,5 mio. kr. til konkrete indsatser.

H11 *Generelle tilbud for unge i alderen 18-30 år*

Kalundborg Kommune har haft succes med at tiltrække en del unge i alderen 18-30 år. Det er både studerende på de mange nye uddannelser og nyansatte i virksomhederne.

I 2023 gennemføres en undersøgelse af de tilbud, der findes i kommunen, samt en afdækning af behov hos målgruppen. Undersøgelsen skal gennemføres i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne og erhvervslivet.

H12 *Udvikling af campusområdet på Stejlhøj*

Der pågår en betydelig udbygning af uddannelsesområdet på Stejlhøj. Partierne anerkender, at det kan være nødvendigt at flytte kommunale institutioner og funktioner til andre fysiske placeringer for at skabe plads til yderligere udbygning.

H13 *Fortsættelse af arbejdet med fokusområder voksen/specialområdet*

Det er vigtigt at arbejdet med fokusområder fortsætter. Der er ikke indlagt en besparelse i budget 2023, men der er en klar forventning til, at arbejdet kan medvirke til at reducere udgiftspresset på området.

H14 *Demografiregulering af inklusionsmidler*

For år tilbage tildelte kommunalbestyrelsen knap 25 mio. kr. ekstra til folkeskolerne til inklusionsindsatser. Midlerne er dog aldrig blevet reguleret ift. elevtallet, der siden da er faldet med næsten 500 elever.

Ved dannelsen af budget 2024 indføres en automatisk elevtalsregulering så denne tildeling følger de normale tildelingsprincipper således, at elevtallets udvikling er styrende for den samlede puljes størrelse. Basiselevtallet er elevtallet pr. 1/8 2022.

På planseminaret i foråret 2023 ønskes en vurdering af, hvorledes puljen kan fordeles mellem skolerne efter behov.

H15 *Ingen ekstraordinære stigninger i madpriserne*

Krigen i Ukraine har medført en betydelig mangel på ressourcer med en meget høj inflation til følge. Energi- og madpriserne stiger voldsomt. Kommunen forsyner en række ældre borgere og socialt udsatte med mad fra Madservice og Medborgerhuset.

Disse to institutioner kompenseres fuldt ud for de stigende priser, så ekstraordinære prisstigninger for borgerne undgås.

H16 *Udbud af byggegrunde til tæt/lav og parcelhusbyggeri i hele geografien*

Grundet væksten i Kalundborg Kommune er der god efterspørgsel på jord til boligformål. Vi vil gerne sikre, at denne udbygning kan ske i hele kommunens geografi, og ønsker derfor en oversigt over lokalplanlagte områder i kommunen til planseminaret 2023. Dette for at se, om der er områder, hvor vi skal igangsætte ny planlægning.

H17 *Mad på skolerne*

Til planseminaret 2023 ønskes en opgørelse af de madordninger, der allerede findes på skolerne. Det kan være morgenmadstilbud, madboder, kantineordninger mv.

H18 *Temabudgettering*

Til budget 2024 ønsker forligspartierne at indføre temabudgettering som supplement til det almindelige budgetmateriale. Hensigten er, at vi hvert år udvælger et fagområde til særlig dybdegående gennemgang. På den måde får vi over en årrække gennemgået hele kommunens budget i dybden. Årets emne beslutes ifm. Godkendelse af budgettidsplanen i januar måned.

H19 *Handlekatalog til budget 2024*

Der bestilles allerede nu et handlekatalog til arbejdet med budget 2024. Kataloget skal have en række konkrete og gennembearbejdede forslag, hvor det er muligt at se både besparelspotentiale og konsekvenser. Medarbejdersiden i Hovedudvalget involveres i arbejdet. Handlekatalogets omfang skal indeholde forslag for et beløb på mindst 30 mio. kr.

H20 *Fælles retning for højere trivsel i folkeskolen*

På kommunalbestyrelsens temadag om folkeskolen var et meget inspirerende indlæg om trivsel og tilgangen til børn og unge.

Vi ønsker at sætte fælles retning for dette arbejde med respekt for lokal implementering.

Til planseminaret 2023 ønskes et forslag til, hvad vi på politisk plan kan gøre for at sikre fælles retning for højere trivsel i skolen.

H21 *Puljen til tolærerordninger udvides til også at kunne søges for 0. klasser*

Vi udvider ansøgningsfeltet til den centrale pulje til også at omfatte 0-klasser. Dette i lyset af, at der er færre store 1. og 2. klasser.

H22 *Udjævning af mellemværendet med affaldsområdet*

Affaldsområdet har et tilgodehavende i kommunekassen. Vi ønsker dette mellemværende afviklet over en 10 års periode. Dette for at sikre stabile takster. De nye takster og de økonomiske konsekvenser indarbejdes i budget 2023.

H23 *Fastholdelse og udvikling af medarbejdere*

Kommunalbestyrelsen er optaget af, at vi lykkes med at fastholde og udvikle medarbejderstaben gennem de indsatser, som allerede er igangsat samt evt. nye tiltag.

H24 *Forslag til nye forebyggende indsatser på voksenspecialområdet*

Til planseminaret i foråret 2023 ønskes et katalog med forslag til nye forebyggende indsatser på voksenspecialområdet, der skal kunne reducere behovet for senere mere indgribende foranstaltninger.

H25 *Klimaskov*

Til planseminaret i foråret 2023 ønskes en vurdering af, om der er andre steder i den kommunale geografi, hvor der kan etableres mere klimaskov i samarbejde med lokalområderne.

H26 *Tiny Houses*

Til planseminaret i foråret 2023 ønskes en vurdering af mulighederne for boligformen Tiny Houses i planlagte eksisterende områder og evt. nye områder.

Uddybende bemærkninger

Numrene henviser til de efterfølgende oversigter (tekst fra budgetaftalen).

Budgetjusteringer på driften:

U1 *Demografi (Voksenspecial)*

Det demografiske pres på voksenspecialområdet fortsætter. Der indarbejdes ekstra 23,1 mio. kr. i 2023 og i overslagsårene. Dette for at sikre, at vi i 2023 fortsat kan levere det godkendte serviceniveau.

U2 *Demografi (Ældre- og sundhedsområdet)*

Det demografiske pres på ældre- og sundhedsområdet fortsætter i takt med, at der bliver flere og flere ældre. Der indarbejdes 13 mio. kr. i 2023 og i overslagsårene. Dette for at sikre, at vi i 2023 fortsat kan fastholde det eksisterende serviceniveau.

U3 *Demografi (Inklusionscentre og specialskoler)*

Antallet af børn, som indskrives på kommunens inklusionscentre og specialskoler, er øget i 2022. Der indarbejdes 3,412 mio. kr. i 2023 og i overslagsårene.

Det tildelte beløb udgør sammen med det nuværende budgetrammen for den nye tildelingsmodel, der er bestilt til planseminaret 2023.

Nye eller ændrede driftsaktiviteter:

U4 *Børnekulturel indsats i Kulturregion Midt- og Vestsjælland*

Til deltagelse i den børnekulturelle indsats i Kulturregion Midt- og Vestsjælland er afsat 0,352 mio. kr. i 2023 og 0,658 mio. kr. i 2024. Det er forudsat, at kultur- og fritidsudvalget derudover finansiere 0,15 mio. kr. af egen ramme de to tilskudsår.

Herved kan kulturpakkerne omfatte både dagtilbud og alle 0. til 6. klasser.

U5 *Justering af det kommunale vejafvandingsbidrag*

Kalundborg Kommune har en årrække betalt et meget højt vejafvandingsbidrag. Dette selvom mange af vores veje slet ikke har vejafvandning til kloak. Der igangsættes en proces med Forsyningen mhp. at fastsætte vejafvandingsbidraget til 4% fra 2023.

Det vil give en kommunal besparelse på 3 mio. kr. i 2023 og 2 mio. kr. i overslagsårene.

U6 *Justering af prisfremskrivningen*

I det administrative budget er priser og lønninger fremskrevet to gange. Først er budget 2022 løftet ekstraordinært, og derefter er der på det nye højere niveau fremskrevet til 2023 priser. Det giver en samlet fremskrivning på mere end 30 mio. kr. der kommer oven i det første pris- og lønskøn.

Vi reducerer en delmængde af den ekstraordinære prisfremskrivning – i alt 8,3 mio. kr. – idet Kalundborg Kommune ikke vurderes at være lige så hårdt ramt af prisstigningerne.

Madservice og Medborgerhuset tildeles den fulde prisfremskrivning. Ligeledes friholdes områder for kontrakter for reduceret fremskrivning. Herefter fordeles de 8,3 mio. kr. ligeligt blandt øvrige budgetområder.

U7 *Reduktion af administrationen*

Der indlægges en besparelse på 3 mio. kr. i 2023 og overslagsårene. Besparelsen udmøntes i den centrale administration, og skal i udgangspunktet ske ved naturlig afgang.

U8 *Færre fysiske møder*

Det er muligt at effektivisere afholdelsen af møder i kommunen. Det har tiden med corona vist os. I råderumskataloget er et forslag til øget brug af Teamsmøder mv., der vil kunne spare 4 mio. kr. fra 2023 og i overslagsårene.

U9 *RPA – automatisering af arbejdsprocesser*

I råderumskataloget er angivet et forslag, der reducerer udgifterne med 0,162 mio. kr. i 2023, og hvor beløber stiger de kommende år.

U10 *Mindre gadelys*

Ved at investere 1,5 mio. kr. vil lygtetændingstiden kunne reduceres. Der indarbejdes en budgetreduktion på 0,5 mio. kr. i 2023 og 1,0 mio. kr. i 2024 og frem.

U11 Ikke valg i 2023

Der er afsat 1 mio. kr. til afholdelse af valg i 2023. Denne bevilling bortfalder, da det forventes, at folketingsvalget afholdes i 2022. Sagen er beskrevet i budgetnotat nr. 27.

U12 Prioritering af midler til skoler i tilsyn og

U13 Der afsættes en pulje på 1 mio. kr. i 2023 og i overslagsårene. Puljen kan anvendes til ekstra tiltag, der kan få skoler i tilsyn ud af dette. Puljen finansieres ved at reducere det samlede skolevæsens inklusionsmidler tilsvarende.

U14 Pulje til ekstra tidlig indsats for børn

I 2023 afsættes 0,5 mio. kr. til formålet. Puljen skal ses i en sammenhæng med H10.

U15 Forhøjelse af ældreområdets udviklingspulje

Udviklingspuljen forhøjes med 0,7 mio. kr. i 2023 og overslagsårene. Puljen skal fremover også indeholde kulturpakker for ældre.

Nye eller ændrede anlægsaktiviteter:

U16 Færdiggørelse af kystbeskyttelse på Sejerø

Det er vigtigt at få færdiggjort projektet af flere årsager. Derfor afsættes der 1,3 mio. kr. i 2023. Projektet er beskrevet i anlægsnotatet med nummer 1.

U17 Erhvervelse af areal til legeplads – Børnehuset Engen

Kommunen har tidligere lejet arealet til legepladsen, der nu ønskes erhvervet. Der afsættes 0,2 mio. kr. til formålet i 2023. Sagen er beskrevet i anlægsnotatet med nummer 2.

U18 Om- og tilbygning til Madservice

Det er nødvendigt med yderligere modernisering og tilbygning på Madservice. Der afsættes 1,9 mio. kr. i 2023. Sagen er beskrevet i anlægsnotatet med nummer 3.

U19 Færdiggørelse af Kultur- og bevægelsespark Høng

Kultur- og bevægelsesparken er nu taget i brug. De mange brugere fra skoler og foreninger har fremsat en række ønsker til fysiske forbedringer og inventar. Disse ønsker vil vi gerne imødekomme, og afsætter derfor 0,8 mio. kr. i 2023 til formålet. Sagen er beskrevet i notat 06.01.

U20 *Opgradering af atletikstadion i Munkesøen*

Det er blevet undersøgt, hvad det vil koste at etablere nye løbebaner inkl. dræning, øget plads til opvisningsbanen mv.
Vi afsætter 6,1 mio. kr. til dette arbejde i 2025.
Sagen er beskrevet i notat 06.05.

U21 *Lysanlæg ved kunstgræsbanen i Svebølle*

Det eksisterende lysanlæg er nedslidt og forældet. Det blev ikke skiftet ud ifm. anlæggelsen af kunstgræsbanen.
Der bevilges 0,518 mio. kr. i 2023 til etablering af nyt lysanlæg.
Sagen er beskrevet i notat 06.06.

U22 *Renoveringspulje til forsamlingshuse*

Den ekstraordinære pulje til renoveringsstøtte er fortsat meget søgt. Derfor etableres puljen igen i 2023. Der afsættes 0,4 mio. kr.

U23 *Kunstgræsbane med nyt lysanlæg i Høng*

Det har været et mangeårigt ønske at få moderniseret forholdene i Høng. Der afsættes derfor 6 mio. kr. i 2023 til etablering af en ny kunstgræsbane.
Det konkrete projekt udarbejdes i samarbejde med Høng Gymnastikforening.

U24 *Springcenter i Kultur- og bevægelsespark Høng*

Da det nye anlæg blev etableret, var der ikke økonomi til et tilhørende springcenter. Gymnastikken er derfor nødt til at køre til andre byer for at udøve spring.
Vi afsætter i alt 20 mio. kr. til etablering af et springcenter i Høng fordelt med 10 mio. kr. i 2024 og 10 mio. kr. i 2025.
Det konkrete projekt udarbejdes i samarbejde med Høng Gymnastikforening.

U25 *Svømmehal i Gørlev*

Det har været et mangeårigt ønske i den sydlige del af kommunen at få mulighed for svømning. Gørlev er et trafikknudepunkt for den sydlige del af kommunen, og vil derfor kunne opnå et stort antal brugere af en svømmehal, da mange skoler, efterskoler, borgere og turister nemt kan komme dertil.
Svømmehallen ønskes etableret efter den Hollandske model "2521", hvor svømmehallerne har lave drifts- og etableringsomkostninger. Svømmehallen skal søges etableret på de arealer kommunen har købt fra sukkerfabrikken.
Der reserveres 60 mio. kr. til projektet fordelt med 5 mio. kr. i 2024, 10 mio. kr. i 2025 og 45 mio. kr. i 2026.

U26 *Renovering af den offentlig P-plads i Bredgade*

P-pladsen er meget nedslidt og uhensigtsmæssigt indrettet. Der afsættes 10 mio. kr. til renovering af pladsen i 2024.
Såfremt der ifm. med privat byggeri i området sker udbygninger, skal dette forhold medinddrages.

U27 *Udvikling af havneområdet i Havnsø*

Hele havneområdet er under omdannelse, og stadig flere brugere/borgere søger mod området. Der er derfor brug for en række forbedringer af området.
Der afsættes i 2025 10 mio. kr. som en ramme for arbejdet.

U28 *Kunstgræsbane med nyt lysanlæg ved Hvidebækhallen*

Det har været et mangeårigt ønske at få moderniseret forholdene ved Hvidebækhallen. Der afsættes derfor 6 mio. kr. i 2023 til etablering af en ny kunstgræsbane.

Det konkrete projekt udarbejdes i samarbejde med Hvidebæk Idrætsforening.

U29 *Ekstraordinær vedligeholdelse og reovering af velfærdsbygninger*

Kalundborg Kommune anvender hvert år et større millionbeløb på vedligeholdelse af vores mange bygninger. Det afsatte beløb er dog ikke stort nok til at indhente det vedligeholdelseefterslæb, vi har.

Til planseminaret i foråret 2023 ønskes en fortegnelse over velfærdsbygningernes vedligeholdelsestilstand inkl. efterslæb.

Vores velfærdsbygninger vil vi gerne gøre bedre, da de fysiske rammer for børn, unge, ældre og personale gør en forskel.

Vi afsætter derfor 70 mio. kr. til en ekstraordinær indsats til forbedringer af de fysiske rammer.

Midler fordeles med 5 mio. kr. i 2023, 10 mio. kr. i 2024, 25 mio. kr. i 2025 og 30 mio. kr. i 2026.

Administrationen udarbejder årligt forslag, der kan rummes indenfor de afsatte rammer. De konkrete indsatser besluttet herefter af forligspartierne.

I 2023 målrettes midlerne til indsatser ved Firhøjskolen og Firhøjhallen.

Kan kommunens samlede bruttoanlægsniveau fastholdes på 160,0 mio. kr. i 2023 løftes midlerne til vedligeholdelsen til 10,0 mio. kr. i 2023.

U30 *Ny runde af få-det-fikset*

I sidste valgperiode iværksatte kommunalbestyrelsen det såkaldte få-det-fikset projekt. Vores mange lokalsamfund har virkelig fået anvendt midlerne godt, og de er blevet "gearet" med fondsmidler og frivilligt arbejde.

I denne valgperiode vil vi gerne række ud og bevilge yderligere 14 mio. kr. til lokalsamfundene. Reglerne og fordelingen vil være som i sidste periode.

Midlerne fordeles med 3,5 mio. kr. årligt de næste fire år.

U31 *Kystsikring og asfaltering af Reersøstien*

Der er et stort ønske om at få asfalteret den rekreative sti fra Ornum til Reersø så den kan bruges til at cykle på med almindelige cykler.

Ligeledes er der ved indkørslen til Reersø en lavning, der bevirker oversvømmelser ved stormflod. Her er der ønske om at få opsat en barriere til beskyttelse mod oversvømmelserne.

Til at imødekomme begge ønsker afsættes 5 mio. kr. i 2024 til arbejdet.

U32 *Reersøhuset*

Reersøhuset er et kommunalt ejet hus, der bruges til kulturelle formål mv. Huset er i en dårlig vedligeholdelses- og moderniseringsstand. Derudover er der et stort lokalt ønske om at udvide huset, da mange lokale foreninger ikke kan få plads.

Der er ifm. med få-det-fikset projektet forsøgt at anvende disse midler suppleret med fondsansøgninger. Dog uden held. En udvidelse og modernisering koster ca. 4 mio. kr.

Disse midler kan tilvejebringes ved, at beboerne på Reersø beslutter at anvende de to gange 0,5 mio. kr. fra få-det-fikset bevillingerne, samt at kommunen bevilger særskilt 3 mio. kr. til projektet. Dette gør vi således i 2023.

U33 *Kunsthond*

Det er et ønske at reetablere den lokale kunsthond, der kan støtte indkøb af kunst til det offentlige rum.

Det er hensigten at afsøge mulighederne for at få engageret lokale virksomheder og fonde i en sådan etablering og efterfølgende fondsarbejde.

Der reserveres fra 2023 0,25 mio. kr. årligt som kan være kommunens bidrag til en kunsthond.

U34 *Havnepark*

Der er allerede reserveret 27 mio. kr. til etablering af et kulturhus i Havneparken i det gamle pakhud og i en tilbygning. For at sikre tilstrækkelig finansiering til projektet reserveres yderligere 8 mio. kr. i 2025.

U35 *Centertorvet Svebølle*

Kommunen har netop opført helt nye faciliteter til den kommunale pleje og en sygeplejeklinik centralt ved centret i Svebølle. Selve centertorvet i Svebølle er et kommunalt areal, hvor belægninger mv. ikke har været vedligeholdt i årevis. Vi ønsker derfor at sætte centertorvets arealer i stand, og afsætter derfor 7 mio. kr. i 2024 til formålet.

U36 *Hal 1 i Kalundborg til større kulturarrangementer*

og

U37

Der er et ønske om at undersøge, om hal 1 i Kalundborghallerne kan moderniseres til at kunne rumme større kulturarrangementer såsom teaterforestillinger og musikarrangementer.

Der afsættes i 2023 0,3 mio. kr. til en undersøgelse af mulighederne. Derudover reserveres der i 2025 10 mio. kr. til selve arbejdet med moderniseringen.

U38 *Outdoor Munkesøen*

Der afsættes i 2023 0,3 mio. kr. til udarbejdelse af et projektforslag, der beskriver mulighederne for at anvende hele Munkesøområdet til outdoor aktiviteter.

U39 *Udskiftning af maskiner m.v. i Madservice*

Der er behov for udskiftning og modernisering af maskiner m.v. i Madservice. Derfor afsættes 1 mio. kr. i hvert af årene 2023 og 2024.

U40 *Teknisk udstyr Tandplejen*

Der er behov for udskiftning og modernisering af udstyret i Tandplejen. Derfor afsættes 1 mio. kr. i hvert af årene 2023 og 2024.

U41 *Ny periodisering af cykelstien mellem Ubby og landevejen*

Reservationerne til den vedtagne cykelsti justeres så de kommer til at passe til anlægstidspunkterne. Derfor reduceres anlægssummen i 2023 med 10 mio. kr. og forhøjes med 5 mio. kr. i hhv. 2024 og 2025.

U42 *Investeringer i gadelys*

Med henblik på at kunne ændre lygtetændingstiden jfr. U10 afsættes 1,5 mio. kr. i 2023.

U43 Registrering af kommunens natur

Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2023 til gennemførelse af en yderligere registrering af kommunens naturbeskyttede områder.

U44 Nyt råderum

Efter udmøntningen af de i budgetaftalen valgte anlægsinitiativer er det nye råderum de kommende fire år beregnet til 5 mio. kr. i 2023, 27 mio. kr. i 2024, 13 mio. kr. i 2025 og 22 mio. kr. i 2026.

Budgetjusteringer på driften (i 1.000 kr. og 2023-priser)

	2023	2024	2025	2026
1. Demografi (Voksenspecial)	23.100	23.100	23.100	23.100
2. Demografi (Ældre- og Sundhedsområdet)	13.000	13.000	13.000	13.000
3. Demograf (Inklusionscentre og specialskoler)	3.412	3.412	3.412	3.412
I alt	39.512	39.512	39.512	39.512

Nye eller ændrede driftsaktiviteter (1.000 kr. i 2023-priser)

	2023	2024	2025	2026
4. Deltagelse i Børnenes Kulturregion 2023 og 2024	352	658		
5. Vejafvanding 4%	-3.000	-2.000	-2.000	-2.000
6. Justering af prisfremskrivningen	-8.300	-8.300	-8.300	-8.300
7. Reduktion af administrationen	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
8. Færre fysiske møder	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
9. RPA - automatisering af arbejdsprocesser	-162	-282	-402	-492
10. Mindre gadelys	-500	-1.000	-1.000	-1.000
11. Ikke valg i 2023	-1.000			
12. Pulje til ekstra tiltag på skoler i tilsyn	1.000	1.000	1.000	1.000
13. Målretning af inklusionsmidler	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
14. Ekstra tidlig indsats for børn	500			
15. Forhøjelse af ældreområdets udviklingspulje	700	700	700	700
I alt	-18.410	-17.224	-18.002	-18.092

Nye eller ændrede anlægsaktiviteter (1.000 kr. i 2023-priser)

	2023	2024	2025	2026
16. Færdiggørelse af kystbeskyttelsesprojekt Sejerø	1.300			
17. Erhvervelse af areal - Børnehuset Engen	200			
18. Om- og tilbygning Madservice	1.900			
19. Kultur- og Bevægelsespark Høng	800			
20. Opgradering af atletikstadion i Munkesøen			6.100	
21. Svebølle Boldklub og Idrætsforening - Lysanlæg	518			
22. Renoveringspulje til forsamlingshuse	400			
23. Kunstgræsbane med nyt lysanlæg i Høng	6.000			
24. Springcenter i Kultur- og bevægelsespark Høng		10.000	10.000	
25. Svømmehal i Gørlev		5.000	10.000	45.000
26. Renovering af offentlig P-plads i Bredgade		10.000		
27. Udvikling af havneområdet i Havnsø			10.000	
28. Kunstgræsbane med nyt lysanlæg ved Hvidebækhallen	6.000			
29. Ekstraordinær vedligeholdelse og renovering af velfærdsbygninger	5.000	10.000	25.000	30.000
30. FÅ-DET-FIKSET 2.0	3.500	3.500	3.500	3.500
31. Kystsikring og asfaltering af Reersøstien		5.000		
32. Reersøhuset	3.000			
33. Kunstfond	250	250	250	250
34. Havnepark			8.000	
35. Centertorvet, Svebølle		7.000		
36. Undersøgelse hal 1 Kalundborg til kulturelle formål	300			
37. Reservation hal 1 Kalundborg til kulturelle formål			10.000	
38. Outdoor Munkesøen	300			
39. Udskiftning af maskiner m.v. i Madservice	1.000	1.000		
40. Udskiftning af inventar m.v. i Tandplejen	1.000	1.000		
41. Ny periodisering af cykelstien mellem Ubby til Landevejen	-10.000	5.000	5.000	
42. Gadelys	1.500			
43. Registrering af natur	500			
44. Anlæg - nyt råderum	5.000	27.000	13.000	22.000
I alt	28.468	84.750	100.850	100.750